

Eugen Liška jr.

Stvoření

224 s., váz., 269 Kč
ISBN 978-80-7577-054-7

Vychází 4. května 2017

O autorovi

Eugen Liška jr. (nar. 1981) vystudoval komparatistiku na FF UK a scenáristiku a dramaturgii na FAMU. Je autorem scénářů k televizním filmům *Daleko do Nashvillu* (2008), *Herbert v ringu* (2009), *Nevinné lži: Hra* (2014). Kromě první ceny ve scenáristické soutěži České televize První dobrá v roce 2006 získal mj. cenu Filmové nadace RWE & Barrandov Studia za scénář *Půlnoční míle* (2010).

Foto z archivu autora

Obálku v tiskové kvalitě a ukázkou z knihy **Stvoření** najdete zde:
<http://nakladatelstvi.hostbrno.cz/nakladatelstvi/1298>.

PDF kompletního textu knihy pro novináře k dispozici na vyžádání ihned.

Anotace

Kronika soukromé apokalypsy

Čmelák je na světě už skoro deset let, a přece si tu pořádně nezvykl. Snad je to tím prostředím uplácaným ze sídlištní šedi, snad lidmi, kteří tu uvízli na mělčině svých snů. Ať je to tak či tak, svět podle Čmeláka směřuje ke svému konci a jde jen o to bezbolestně přetrpět tu bohapustou nudu, které se říká život.

Ten ale Čmelákovi od základů změní jedno překvapivé setkání. Pes Pocem, týraný ve sklepě domu vyšinitým sousedem, by jistě brzy pošel, kdyby se ho chlapci nezželelo. Aby ho však mohl zachránit, musí si osvojit některé nové vlastnosti, které mají dospělí. Mlčet, dívat se stranou, předstírat, krást, lhát, to vše bude muset udělat pro svého nového kamaráda. A ještě cosi navíc. To když se ukáže, že Pocema může při životě udržet pouze lidské maso. Aliance ne-mrtvého zvířete s dítětem nadaným nezkroutnou představivostí záhy překročí rovinu běžného přátelství chlapce a psa a stane se nečekanou hrozbou nejbližšímu okolí...

Z ohlasů na knihu

První knížky v sobě často mají rys, který je výhodou i omezením současně. Nashromážděná potřeba vyjádřit se a říci přitom úplně vše dává prvotinám výraznou energii, která dokáže čtenáře uchvátit a strhnout. Přináší ale i jistou netrpělivost v myšlení, v rozvíjení motivů, stylu vyprávění atd. Existují však výjimky. Románový debut Eugena Lišky, možná i proto, že autor je zkušeným scenáristou, je od začátku do konce promyšleným a komponovaným tvarem s jasnou stylizací, vybroušeným jazykem i jádrem sdělení.

Chlapec Čmelák žije v poněkud bizarním sídlištním světě, kterému úplně nerozumí a který jej trýzní a sužuje. Útěchu mu neposkytuje ani rozvrácené rodinné zázemí, a tak se Čmelák stále více noří do své vlastní reality a svých projekcí. V pudu sebezáchovy pochopí, že nedokáže-li se skutečnosti přizpůsobit, je třeba ji proměnit.

Liškův román je mnohohrstevnatým vyprávěním, kde nechybějí odkazy na literární i kulturní texty a přitom si uchovává i přímočarou sugestivitu dramatického děje.

Miroslav Balaščík

Román Stvoření Eugena Lišky jr. je alegorickým příběhem, který s fantazií a černým humorem popisuje existenciální úzkost současné evropské civilizace. (...) Čmelákův svět je šedivý, plný podivných figurek, svázaný podvědomou úzkostí z nejisté budoucnosti. Je to svět matérie — betonu, plastu a těla. Místo, z kterého odešel Bůh. Byť je Čmelák na první pohled dokonalým produktem svého prostředí — apatický a ustrašený, přesto se v jednom zásadním aspektu vymyká. Odmítá totiž uvěřit tomu, že pro něj v šedivém a pomalu se hroutícím světě není žádná alternativa.

Jan Šulc

Rozhovor s autorem

Vystudoval jste FAMU a až dosud jste byl znám jako scenárista, co vás přivedlo na pole literatury?

Řekl bych, že každý scenárista je z povahy své práce vždy rozkročený mezi filmem a literaturou. V mém případě je to propojení zvláště intenzivní, protože paralelně s FAMU jsem vystudoval srovnávací literaturu na FF UK. Román a scénář nejsou tak rozdílné žánry, na počátku je vždy slovo — črta, záznam, povídka, ostatně i příběh *Stvoření* se původně rodil s myšlenkou na film. Svě scénáře se snažím psát velmi „literárně“, tedy tak, aby se dobře četly a provokovaly představivost potenciálního producenta/režiséra. Zastávám názor, že pokud píšete scénář pro někoho jiného, přinejmenším v první fázi spolupráce je důležitější svého partnera nadchnout pro příběh a povzbuzovat jeho představivost a empatii k postavám než mu nabízet konkrétní filmové záběry.

Stvoření vypráví bizarní příběh chlapce pojmenovaného jako Čmelák, který z nudného sídlištního světa uniká do své fantazie, aby se odtud vracel jako nebezpečný šílenec. Co vás inspirovalo? Jaký byl prvotní impulz k tomu příběhu?

Na počátku roku 2007 mě můj spolužák z FAMU, režisér Jan Bušta, oslovil ke spolupráci na scénáři k jeho absolventskému filmu. Honza měl základní rámcovou představu experimentálního „slasher“ hororu, ve kterém role vraždícího monstra připadne malému dítěti posedlému archaickým pohanským božstvem. Napsal jsem tehdy pro něj na základě jeho vize filmovou povídku s názvem *Krutost*, záhy jsem však odjel na stáž do Lisabonu a na dálku nám spolupráce na scénáři bohužel moc nefungovala. Film nakonec po nejrůznějších produkčních peripetiích nevznikl, což mi bylo líto, a tak jsem se rozhodl zpracovat látku po svém. Příběh se mi pod rukama za tu dobu výrazně proměnil, řekl bych, že spolu se mnou dospěl — ostatně od sepsání původní povídky k vydání knihy uplynulo přesně deset let.

Znamená to, že se vám s odstupem (nebo tím, že jste starší) zdají děti méně kruté?

Text od začátku mířil spíše k alegorii a symbolice než k psychologii a realismu. Ten odstup tu tendenci ještě prohloubil. Dítě jako hlavní postavu mi zprvu „vnutilo“ zadání, ale postupně jsem ho přijal především jako metaforu pro jistou část lidské duše. Nicméně si myslím, že krutost patří mezi základní lidská pokušení bez ohledu na věk, inteligenci či pohlaví. Je to past, do které padáme, pokoušíme-li se náš svět přizpůsobovat „vyššímu dobru“. Když člověk zapomíná na to, že je stvořený ze stejné hlíny jako vše kolem něj, vede ho to vždy ke krutosti — ať už vůči jiným, nebo sobě samému.

Jaké jsou vaše další scenáristické a literární plány?

Co se psaní týče, tak nejvíc energie momentálně věnuji tvorbě scénáře celovečerního filmu, který připravuji se svojí ženou režisérkou Veronikou Liškovou. Scénář, jehož vznik podpořil Státní fond kinematografie, nese titul *Rok vdovy* a vzniká na základě skutečných událostí. Vypráví příběh ženy, která po náhlé ztrátě manžela prochází labyrintem českých úřadů, společenských konvencí a emocionálních zvratů.